

İŞBAŞI İSG KONUŞMALARI (TOOLBOX TALKS)

No:217

Hazırlayan: Haluk ORHUN

14 Ekim 2011

KULAK KORUYUCUM BENİ GÜRÜLTÜYE KARŞI KORUYOR MU?

Gürültülü ortamda işitme duyumuzu zarar görmeden koruyabilmek için neler yapabiliriz sorusuna verilen cevap genellikle kişisel kulak koruyucusu kullanmak şeklinde olur.

Bu cevap en son yapılacak işin ilk gündem maddesine yerleştirilmesi demek olup iş sağlığında ortam zararlılarından korunma ilkelerine aykırıdır.

Kişisel koruyucu kullanmanın en son düşünülecek ve geçici bir yol olduğunu hatırlatarak, kişisel kulak koruyucusunun işitme kayıplarına karşı kullanılan etkin bir yol olup olmadığına bakalım.

Sorumuz basit; bu kulak koruyucu işitme kaybına karşı beni koruyor mu?

Cevabımız kişisel kulak koruyucusunun seçim kriterlerinde yatıyor. Evet veya hayır demek için.

Cevaba ulaşmak amacıyla bu kriterlere ilişkin sorular sorarak başlayalım:

a) Kullanılacak kulak koruyucusu kulağımıza ulaşan sesleri hangi seviyede engellemelidir? Tüm sesleri mi? Yoksa bir kısım sesleri mi?

Burada temel ilke, ortamda maruz kalınan gürültü seviyesinin kişisel kulak koruyucusu kullanılarak kulakta işitme kaybı meydana getirmeyecek ve ulusal veya uluslararası müsaade edilen gürültü seviyesinin %10 gibi altına düşürmektir.

Bu kriter bize ortamdaki gürültü seviyesinin günlük 8 saat ve haftalık 5 gün için ortalama seviyesinin ölçülmesini zorunlu kılar. Örneğin ortamdaki gürültü düzeyi 110 db(A), 100 dB(A) veya 95 dB(A) olan bir işyeri için seçilecek kulak koruyucusu örneğin kulak tıkacı veya kulak manşonu gibi farklı farklı olacaktır.

b) Ortamdaki gürültünün frekansı önemli midir?

Kulağımız yüksek frekanslı seslere alçak frekanslı seslerden daha hassas olduğu için ortamdaki gürültü ölçümü ile birlikte frekans analizi de yapmak gereklidir. Böylece, yüksek veya düşük frekansları emen kulak koruyucusu seçme şansına sahip oluruz.

c) Kulak koruyucusunun olumsuz etkileri var mıdır?

Eğer koruyucu kulakta tahriş yapıyorsa, terletiyorsa, kulağı ve başı sıkıyorsa, kirli ellerle kullanılıp hijyen kuralları sağlanmıyorsa beklenen yararı sağlayamaz. Ek olarak, kulak kanalına uygun seçilmeyen, üretici firma kurallarına göre kullanılmayan koruyucular da gerekli verimi vermez. Eğer tekrar kullanılan koruyucular uygun koşullarda saklanamaz ise yine beklenen amaç oluşmaz.

Kulak koruyucusu gözlük veya baret gibi diğer koruyucular ile birlikte kullanılıyor ise kullanım daha da zorlaşır.

d) Kulak koruyucusu çalışma ortamında yeni riskler yaratır mı?

Kulak koruyucusu kullananlar ortamdaki bazı sesleri ve sesli uyarıları duymakta zorlanırlar. Ve kaza riski artar. Örneğin telefon, alarm gibi. Bu durumda ya bu tür uyarıların ses seviyesi artırılır ya da ses uyarıları ile birlikte göze hitap eden uyarılar tercih edilir.

e) Kulak koruyucusu ne kadar süreyle takılmalıdır?

Kulak koruyucuları tüm çalışma süresince kullanılmaz ise beklenen fayda yaratılamaz.

İŞBAŞI İSG KONUŞMALARI (TOOLBOX TALKS)

Hazırlayan: Haluk ORHUN

14 Ekim 2011

No:217

f) Kulak koruyucusunun yeterli olup olmadığı nasıl anlaşılır?

Eğer yıllık veya 6 aylık odyometrik testlerde, işe giriş testlerine göre işitme kaybında bir azalma yok ise uygulama doğru yoldadır denebilir.

Son olarak; eğer işyeri ortamı değişir veya ortama yeni gürültü kaynakları eklenir ise tüm kriterler yeniden gözden geçirilmelidir.

Kulak koruyucusu seçimi , kullanıcı, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının merkezinde olduğu bir ekip çalışmasıdır.

Karar sizin: Evet mi? Hayır mı?